

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

София – 1000, бул. „Княз Дондуков” № 8 -10, тел.: 988 24 98, 935 96 13, факс: 988 87 82

ДКЕВР изиска преговори за изменение на дългосрочните договори за изкупуване на електроенергия, сключени между НЕК и „Контур Глобал Марица изток 3” и „Ей И Ес 3С Марица изток 1”

Комисията ще предложи законодателни промени, свързани с количествата електрическа енергия от ВЕИ, изкупувана по преференциални цени

Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) взе решение, с което изисква от „НЕК” ЕАД и страните по сключените с нея договори за дългосрочно изкупуване на електрическа енергия – „Контур Глобал Марица изток 3” АД и „Ей И Ес 3С Марица изток 1” ЕООД – да започнат преговори за изменение на Споразуменията, сключени на 13 юни 2001 г. Споразуменията да бъдат изменени при следните минимални параметри: намаляване на пълната цена на енергията от ТЕЦ „АЕС – 3С Марица Изток 1” с 30% и предвиждане енергията от един блок на централата да се продава на свободния пазар, съответно намаляване на пълната цена на енергията от ТЕЦ „Контур Глобал Марица Изток 3” с 20% и предвиждане енергията от два блока на централата да се продава на свободния пазар.

Едновременно с това Комисията предлага на министъра на финансите да сезира Европейската комисия за необходимостта от разглеждане на условията по действащите Споразумения.

- I. След разглеждане на доклада на сформирания работна група Комисията установи, че действащите в България дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия не са съвместими с въведените нови европейски изисквания за конкурентни пазарни условия. Споразуменията не съответстват на стандартните договори за изкупуване на електрическа енергия, сключвани на европейските пазари, и поставят „Контур Глобал Марица изток 3” АД и „Ей И Ес 3С Марица изток 1” ЕООД в по-изгодно икономическо положение както от другите производители на енергия, така и от потенциалните нови участници на пазара.

Проблемът е отчетен и от Европейските институции, изводите от чието проучване определят такива договори като **нерегламентирано предоставяне на държавна помощ**. Причините за подобно квалифициране на договорите са в създаването на икономическо предимство за съответните производители, както и в нарушаване на конкуренцията. Направените анализи на условията в съответните договори показват, че механизмите за ценообразуване не съответстват на принципите за ценообразуване и целите на Третия енергиен пакет, премахващ пречките пред конкуренцията на енергийния пазар.

Обстойният анализ на законовите разпоредби, свързани със задълженията на НЕК за изкупуване на електрическа енергия от определени производители (в частност от „Контур Глобал Марица изток 3” АД и „Ей И Ес 3С Марица изток 1” ЕООД, както и произведената от възобновяеми източници) се установи, че регламентираното в закона задължение на НЕК не е съобразено с реалното потребление на електрическа енергия в страната. Намаленото потребление на регулирания пазар и

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

София – 1000, бул. „Княз Дондуков” № 8 -10, тел.: 988 24 98, 935 96 13, факс: 988 87 82

излизането на почти всички потребители на средно напрежение на свободния пазар на електрическа енергия доведе обществения доставчик до невъзможност да изкупува цялото количество енергия по дългосрочните договори. От друга страна, енергията, продадена по тези договори, е изключително скъпа, като общата стойност на изкупената, но не потребена енергия от двете централи, е в размер на 274, 4 млн. лв. само за следващия ценови период.

С исканите от Комисията изменения за намалена пълна цена на енергията от „Ей И Ес ЗС Марица изток 1“ ЕООД с 30% и предвиждане енергията от един блок на централата да се продава на свободния пазар, както и при намалена пълна цена на енергията от ТЕЦ „Контур Глобал Марица Изток 3“ с 20% и предвиждане енергията от два блока на централата да се продава на свободния пазар, ще се намалят разходите, формиращи цената на обществения доставчик, с **424 млн. лв. за следващия ценови период. Общо за целия период на действие на дългосрочните договори положителният ефект от изменението им ще е общо 5,4 млрд. лв. (ТЕЦ „Ей И Ес ЗС Марица Изток 1“ – 3,5 млрд. лв., ТЕЦ „Контур Глобал Марица Изток 3“ – 1,8 млрд. лв.)**

- II. На второ място, с решението си ДКЕВР предлага на министъра на икономиката и енергетиката законодателни промени в Закона за енергията от възобновяеми източници, с които да се предостави възможност на Комисията, **въз основа на потреблението в страната, да определя ежегодни количества електрическа енергия, произведени от възобновяеми източници, които да бъдат изкупувани по преференциални цени.**

Анализът доказва наличие на икономически необосновани разходи, произтичащи от наредбите на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), които следва да бъдат възстановени чрез цените на всички крайни потребители.

Комисията счита, че ако бъде намален размерът на средногодишната продължителност на работа с 50% за вятърните и фотоволтаичните централи, която да бъде изкупувана от НЕК по преференциална цена, а останалите количества да се остойностяват по цената за излишък на балансиращия пазар, **това би редуцирало през ценовия период 01.07.2014 г.- 31.06.2015 г. разходите, формиращи цената на обществения доставчик, с 541 млн. лв.**

Подкрепата за ВЕИ чрез преференциални цени съгласно препоръките на Еврокомисията обуславя, от една страна, огромния им ръст в енергийния микс, но от друга – води до отклонения от ценовите пазарни механизми и съответно до нарушаване на конкуренцията в сектора.

Еврокомисията посочва, че трябва **да се променят съществуващите и да се разработят нови мерки за подпомагане на ВЕИ сектора**, които да доведат до по-достъпна електроенергия за крайните клиенти. В противен случай са налице обективни предпоставки за дестабилизиране не само на енергийната система, но и на икономиката на България.

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

София – 1000, бул. „Княз Дондуков” № 8 -10, тел.: 988 24 98, 935 96 13, факс: 988 87 82

След изпълнение решенията на Комисията за изменение на ДДИЕ между „НЕК“ ЕАД и и „Контур Глобал Марица изток 3“ АД, съответно „Ей И Ес 3С Марица изток 1“ ЕООД и при промяна на разпоредбите на ЗЕВИ **ще бъдат редуцирани разходите, формиращи цената на обществения доставчик през следващия ценови период с над 1 млрд. лв.**